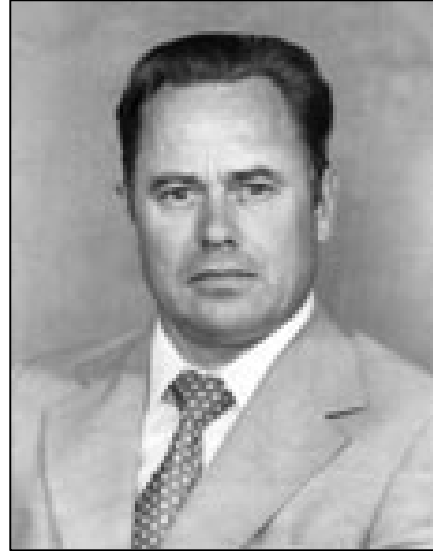

ОМЕЛЬЯНЕНКО А. О. – РОЗРОБНИК ТЕОРЕТИЧНИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ОСНОВ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ТВАРИННИЦТВА, ОРГАНІЗАТОР І НОВАТОР АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

Андрій Оксентійович Омеляненко народився 8 жовтня 1931 р. в с. Терни Криворізького району Запорізької області у родині сільських службовців. Після закінчення у 1955 р. агрономічного факультету Харківського сільськогосподарського інституту ім. В. В. Докучаєва працював агрономом у бурякорадгоспах Львівської і Чернівецької областей. До Науково-дослідного інституту тваринництва Лісостепу і Полісся УРСР (НДІТЛіП УРСР) (нині Інститут тваринництва НААН) Андрій Оксентійович прийшов у 1959 р., в якому він пройшов шлях від аспіранта до директора інституту.

Першою сходинкою наукового злету став захист кандидатської дисертації на тему "Економічна ефективність основних елементів системи відтворення стада великої рогатої худоби" (1962), другою – захист докторської дисертації на тему "Основні напрями інтенсифікації молочного скотарства (на матеріалах овочево-молочних радгоспів)" (1974). У 1976 р. вченому було присуджено науковий ступінь доктора економічних наук.

А. О. Омеляненко проводив широкомасштабні дослідження з питань економіки і організації тваринництва, особливо молочного скотарства, а також кормовиробництва, породоутворення в Україні. Він працював на стику наук – зоотехнії, агрономії, економіки. Як відомо, саме за таких умов, виникають нові нетрадиційні підходи до вирішення актуальних питань науки і виробництва.

Спільно зі своїми учнями та колегами вченим розроблено систему розширеного відтворення маточного поголів'я у молочному скотарстві, складові елементи якої: прискорення темпів відновлення маточного поголів'я, використання корів протягом 4–6 лактацій; щорічне введення до стада 25–30 % первісток, вирощування ремонтного молодняку і нетелів у спеціалізованих господарствах; рекомендації по боротьбі з безплідністю корів, організації штучного осіменіння корів. За результатами досліджень підготовлено і опубліковано посібники: "Воспроизводство стада на молочных фермах индустриального типа" (1978) та "Спецгоспи по выращиванию нетелей" (1976).

Розроблено параметри інтенсивного виробництва молока для різних регіонів України, проведено економічну оцінку молочних порід. Ці дослідження висвітлено у колективних монографіях "Інтенсифікація молочного скотарства" (1977), "Улучшение породных и продуктивных качеств скота" (1979).

У 1976 р. Андрія Оксентійовича призначають директором НДІТЛіП УРСР, якій він очолював майже 20 років, гідно продовжуючи справу своїх попередників – Я. М. Берзіня, М. Г. Дюрича, Й. А. Даниленка, Г. О. Богданова.

Крім виконання адміністративних обов'язків, А. О. Омеляненко наполегливо проводив науково-дослідницьку роботу. У подальшому разом з колективом відділів і лабораторій він зосереджено працював над розробкою системи інтенсивного виробництва кормів і однотипної годівлі худоби, яка забезпечувала збільшення на 25–30 % збору поживних речовин з одиниці площі і на 15–20 %

підвищувала продуктивність тварин за рахунок стабільної годівлі у різні пори року.

За розробку енергозберігаючої технології консервування зерна і качанів кукурудзи підвищеної вологості А. О. Омеляненко спільно з колективом авторів-розробників удостоєно премії Ради Міністрів СРСР (1989).

Учений приймав участь у створенні української червоно-рябої молочної породи (Державна премія України, 1993 р.), української м'ясної породи худоби.

Результати діяльності інституту і дослідних господарств постійно покращувались, про це свідчать численні нагороди, грамоти, дипломи. На їх базі проводились всесоюзні і республіканські науково-практичні конференції, семінари, виставки, конкурси, приймалися численні делегації наших і зарубіжних вчених і спеціалістів. А. О. Омеляненко й інші провідні вчені інституту відвідували наукові центри США, Англії, Німеччини, Франції, Іспанії, Японії, Китаю, Монголії, Польщі, Румунії та інші. Було підписано угоду про науково-технічне співробітництво з Університетом штату Айова.

У 1988 р. Андрія Оксентійовича обирають членом-кореспондентом ВАСГНІЛ, йому було присвоєно звання професора; в 1990 р. він стає академіком УААН, членом Президії академії, Заслуженим діячем науки і техніки України.

А. О. Омеляненко є автором біля 200 наукових праць. Він підготував 2 доктори і 7 кандидатів наук. За наукові досягнення вченого нагороджено орденом Трудового Червоного Прапора і орденом "Знак Пошани", медалями, грамотами.

Під його чуйним керівництвом, науковцями та виробничниками проводилася спільна робота зі створення вітчизняних порід, ліній та гібридів сільгосптварин. Виробництву запропоновано вітчизняні системи відтворення поголів'я, системи годівлі, технології утримання різних видів худоби та птиці.

А. О. Омеляненко помер 1 вересня 1995 р. Його поховано у м. Харкові. Згадуючи Андрія Оксентійовича, необхідно відмітити, що зовні він здавався суворого людиною, був вимогливим керівником, але невдовзі відчувалась його справжня повага до людей, розкривалась глибина знань і широта поглядів. Потужний інтелект, науково-організаційний досвід та авторитет А. О. Омеляненка дозволили об'єднати колектив, розкрити масштаб і міць його потенціалу у справі розбудови науки.